

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Kartelleztek a pékek

Összesen 16 pékséget valamint a pékek érdekképviselőt a Magyar Pékszövetséget marasztalta el kartellezésért a Gazdasági Versenyhivatal (GVH). Az érdekképviselőt emiatt 5 millió forint, a vállalkozások pedig összesen 71,6 millió forint bírságot kaptak.

A GVH még 2007 májusában indított eljárást a Magyar Pékszövetség ellen, mert gyanúja szerint az érdekképviselő koordinálta tagjainak 2006. augusztusi és 2007 februári áremeléseit. A vizsgálat során a versenyhatóság több ízben tartott előzetes értesítés nélküli helyszíni szemlét az érintetteknel. Végül az érdekképviselőtől 23 sütőipari vállalkozást vont be a vizsgálatba.

A magyar sütőiparban körülbelül 1300 vállalkozás tevékenykedik. Rajtuk kívül több kiskereskedelmi lánc (Tesco, Metro, Cora, Auchan) is rendelkezik saját pékséggel. A láncok a piac 15-16 százalékát birtokolják. A sütőipari termékek 55-60 százalékát kiskereskedelmi láncokban, 15-25 százalékát önálló kiskereskedelmi boltokban, 12-15 százalékát szaküzletben, 8-10 százalékát közintézmények felé értékesítik.

A meghatározó négy sütőipari termék a fehér kenyér, a félbarna kenyér, a kifli és a zsemle. Ezek a sütőipari vállalkozások értékesítésének átlagosan legalább 80 százalékát képviselik. A kenyér értékesítésében a fehér és a félbarna kenyér 63-67 százalékát teszi ki, a házi jellegű kenyér értékesítése 18-25 százalékot képvisel. A zsemle, a kifli a péksütemény értékesítésének 75-80 százalékát adja. A kenyér, kifli, zsemle vásárlásakor elsődleges annak ára, bár megjelentek azok a fogyasztók is, akik a magasabb minőséget értékelik.

A sütőipari áremeléseket nagyban befolyásolja, hogy sikerül-e azokat a kiskereskedelmi láncokkal elfogadtatni. A többi kiskereskedelmi egység (pl. az ÁFÉSZ-ek, de a kisboltok is) igazodnak hozzájuk, ezért alapvető a sütőipar számára, hogy a kiskereskedelmi láncok az áremeléseket befogadják. Lényeges a sütőipari vállalkozások szempontjából, hogy több beszállító is áremelést jelentsen be; volt rá ugyanis példa, hogy egy kiskereskedelmi lánc azzal utasított el áremelést, hogy kevés beszállítója jelezte áremelési szándékát. Az áremelések elfogadása, végrehajtása során a kiskereskedelmi láncok figyelik egymást, egyik sem szeretne elsőként árat emelni.

A GVH eljárása során bebizonyosodott, hogy a Magyar Pékszövetség honlapján 2005. november 25-én megjelentette a fehér kenyér „reális” átadási és fogyasztói árát. 2006. március 23-án és 24-én pedig regionális ülésein áremelésre hívta fel tagjait és felszólította a jelenlévőket, hogy kommunikáljanak egymással. A GVH szerint a szövetség megnyilvánulásainak egyetlen célja volt: a sütőipari termékek árának emelése. A feltárt bizonyítékok szerint nem az áremelések „elvi szükségessége” miatt került sor az egyeztetésekre, hiszen az érdekképviselő konkrét lépéseket is tett az áremelés irányába, ráadásul tagjait is arra biztatta, hogy együtt lépjenek fel piaci helyzetük, eredményességük javítása érdekében. Ezzel a magatartásával a szövetség elősegítette az egyébként egymással versengő vállalkozások piaci magatartásának koordinálását. A versenytörvény

szerint a jogsértés megállapításához elégséges, ha a cél nyilvánvalóan a verseny megakadályozása, korlátozása torzítása volt.

A GVH szerint a versenytörvényt több sütőipari vállalkozás is megsértette. A Pékszövetség tevékenységének eredményeként ugyanis egyes sütőipari vállalkozások körében gyakorlattá vált a rendszeres információcsere. Emiatt a vállalkozások pontosan tudták, hogy versenytársaik mikor és milyen mértékben változtatnak áraikon, ezzel kiiktatták a legnagyobb bizonytalansági tényezőt a piacon. Azzal, hogy a cégek bizalmas, üzleti titoknak minősülő információkat osztottak meg egymással, összehangolták piaci magatartásukat, amelyet a versenytörvény tilt. Az összehangolt magatartás megállapításához a versenytörvény szerint elegendő, ha bebizonyosodik, hogy a vállalkozások között volt olyan kapcsolatfelvétel, melynek célja vagy hatása a vállalkozások piaci magatartásának befolyásolása azzal, hogy az érintettek felfedik követni kívánt piaci magatartásukat.

A fentiek miatt a Magyar Pékszövetség 5 millió forint bírságot kapott. Az eljárás alá vont 23 sütőipari cég közül végül 16 kapott bírságot. Ezek:

- ALBA-KENYÉR Sütőipari Zrt.: 3,6 millió forint
- BÁCSKA Sütő- és Édesipari Kft.: 1,8 millió forint
- Ceres Sütőipari Zrt.: 7,2 MFt
- Delta Pékség Sütőipari és Kereskedelmi Kft: 3,6 millió forint
- Európa-Pék Export, Import Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.: 2 millió forint
- Ferrosüt Sütő- és Édesipari Kft.: 8 millió forint
- Jász-Sütőház Kft.: 4 millió forint
- Karamell-Ingatlan Ingatlanüzemeltető Zrt.: 2 millió forint
- Kurdi Family Pék Kft.: 2 millió forint
- Lővér Sütő Zrt.: 3,6 millió forint
- Pannon Sütőipari Zrt.: 7,2 millió forint
- Szolnoki Sütőipari Zrt.: 10 millió forint
- Tatabányai Sütőipari Kft.: 3,6 millió forint
- Univer Coop Zrt.: 4 millió forint
- Zalaco Zrt.: 8 millió forint
- Zsemle '93 Kft.: 1 millió forint

Az ugyancsak eljárás alá vont Pan Hungary Kft., Anker Hungária Sütőipari és Kereskedelmi Kft., Baranyasüt Baranya Megyei Sütőipari Zrt., Kanizsa Pékség Zrt., Norpan Kft., valamint a Pécsi Sütőipari Zrt. esetében a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénytörés, így a vizsgálatot a GVH végzéssel megszüntette. A Karamell Kft. esetében a GVH eljárás téves vizsgálatindítás miatt ugyancsak megszűnt.

Az ügy hivatali nyilvántartási száma: **Vj-57/2007**.

Budapest, 2009. június 5.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>